

ຂອງພວກເຂົາເວົ້າໃນສິ່ງທີ່ໂຕເອງບໍ່ຮູ້ຈັກຫຼັງ. ຈະເປັນການດີກວ່າ ທີ່ຈະພະຍາຍາມ ອະທິບາຍ ຢ່າງໃຈເຢັນ (ໃຊ້ຂໍ້ມູນທີ່ກ່າວມາຂ້າງບົນນີ້) ວ່າ ກັນຊາກໍ ບໍ່ແມ່ນວ່າຈະ ບໍ່ ມີຜົນ ຮ້າຍເລີຍ. ບໍ່ເປັນຄວາມຈິງທີ່ວ່າ ການບອກຄວາມຈິງແກ່ພວກວັຍຮຸ້ນກ່ຽວກັບຢາເສບ ຕິດຈະຍິ່ວຂະໜາດໃຫ້ເຂົາໃຊ້ຢາເສບຕິດ - ຄວາມຈິງມີຢູ່ວ່າ ກັນຊາໃນ ປັດຈຸບັນນີ້ ກໍມີ ຫຼວງ ຫຼາຍ ສຳລັບ ວັຍຮຸ້ນ ແລະ ພວກເຂົາ ກໍອາດ ຕັດສິນໃຈ ທີ່ຈະລອງມັນ. ນີ້ກໍໝາຍຄວາມວ່າ ພວກເຂົາ ຕ້ອງການ ຄວາມຮູ້ທີ່ຖືກຕ້ອງ ກ່ຽວກັບຢາເສບຕິດ ເພື່ອປ້ອງກັນພວກເຂົາເອງ ຈາກ ພ້ຍອນນີ້.

ເຮົາຈະຮູ້ໄດ້ຢ່າງໃດວ່າວັຍຮຸ້ນສູບກັນຊາ? ເຖິງວ່າ ການຂາດໂຮງຮຽນ, ຜົນການຮຽນ ຕົກ ແລະນິດສັຍໃຈຄໍ ປ່ຽນແປງໄປ ຈະເປັນອາການ ຂອງຄົນໃຊ້ກັນຊາ, ແຕ່ອາການ ດັ່ງກ່າວກໍແມ່ນບັນຫາປົກກະຕິທົ່ວໄປຂອງພວກວັຍຮຸ້ນເຊັ່ນກັນ, ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ຄວນດ່ວນ ສລຸບຜົນເອົາໂລດ. ຖ້າທ່ານສົງໄສວ່າ ລູກຫຼານຂອງທ່ານໃຊ້ ກັນຊາ ຫຼື ພົບຫຼັກຖານ ວ່າ ເຂົາເຈົ້າໃຊ້ຢາເສບຕິດແທ້ ທ່ານອາດຈະຢາກຊູ່ ຫຼື ລົງໂທດເຂົາ. ແຕ່ທາງທີ່ດີ ຄວນ ໃຈເຢັນໄວ້ກ່ອນ ແລະ ພະຍາຍາມ ສືບໃຫ້ຮູ້ວ່າ ເປັນຫຼັງເຂົາຈຶ່ງໃຊ້ ຢາເສບຕິດ. ພວກ ວັຍຮຸ້ນ ຕ້ອງການຢາກຮູ້ວ່າ ພໍ່ແມ່ຮັກເຂົາ ແລະ ຢາກຊ່ວຍເຂົາ. ຄວາມຈິງທີ່ວ່າພວກເຂົາ ໃຊ້ຢາເສບຕິດ ອາດໝາຍຄວາມວ່າ ເຂົາກຳລັງມີບັນຫາ - ແຕ່ມັນກໍ ອາດ ຈະ ໝາຍ ຄວາມວ່າ ເຂົາພຽງແຕ່ ລອງຄັ້ງດຽວ ແລະ ຈະບໍ່ລອງອີກເລີຍ. ຫາກທ່ານເປັນທ່ວງກ່ຽວກັບ ລູກຫຼານ ທີ່ໃຊ້ຢາເສບຕິດ, ກໍບໍ່ຄວນລັງເລໃຈໃນການໄປຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ. ບັນຫາຢາ ເສບຕິດເປັນບັນຫາອັນດຽວກັນສຳລັບພໍ່ແມ່ຫຼາຍໆຄົນ ແລະ ບໍ່ມີຫຼັງເປັນໜ້າອັບອາຍເລີຍ - ແລະການໄດ້ຮັບຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອແຕ່ຕົນອາດຈະປ້ອງກັນບັນຫາຮ້າຍແຮງກວ່າເກົ່າ ທີ່ ອາດຕາມມາພາຍຫຼັງໄດ້. ຖ້າທ່ານຕ້ອງການຄຳແນະນຳ ເພີ່ມເຕີມ ກະຮຸນາຕິດຕໍ່ສູນກາງ ສຶກສາ ນາໆວັທນະທັມ ເຮືອງຢາເສບຕິດແລະເຫຼົ້າ (Drug and Alcohol Multicultural Education Centre) ເບີໂທຣ (02) 9699 3552, ຫຼື ທີ່ສູນສຸຂະພາບໃນເຂດ ທ້ອງຖິ່ນ ຂອງທ່ານ.

ກັນຊາ ມີຜົນຮ້າຍ ຫຼາຍປານໃດ? How harmful is cannabis?

ກັນຊາ ມີຜົນຮ້າຍ ຫຼາຍປານໃດ?

How harmful is cannabis?

ເຖິງວ່າ ປະມານ ໔໐ ເປີເຊັນ ຂອງຄົນທີ່ມີອາຍຸ ຕໍ່ກ່ວາ ໑໘ ປີ ເຄີຍໄດ້ລອງໃຊ້ ກັນຊາ ມາແລ້ວ, ແຕ່ນີ້ກໍບໍ່ໄດ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ວັຍຮຸ້ນທຸກຄົນຈະລອງມັນ - ແລະ ກໍບໍ່ໄດ້ໝາຍ ຄວາມວ່າ ວັຍຮຸ້ນໝົດທຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ສູບກັນຊາມາແລ້ວ ຈະມີ ບັນຫາກັບ ກັນຊາ ຈົນໝົດ. ການທົດລອງສິ່ງໃໝ່ໆ ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງການເຕີບໂຕ ຂອງ ວັຍຮຸ້ນ ແລະເນື່ອງຈາກວ່າ ຄົນໜຸ່ມທົດລອງ ຢາເສບຕິດບາງຢ່າງ (ຮວມທັງເຫຼົ່າ ແລະ ຢາສູບ) ກໍບໍ່ໄດ້ໝາຍ ຄວາມ ວ່າພວກເຂົາຈະກະທຳຕໍ່ໆໄປ. ຄົນໜຸ່ມທີ່ມາຈາກພື້ນຖານຄອບຄົວແລະວັທນະທັມຕ່າງໆ ກັນໄດ້ທົດລອງກັນຊາ - ມັນບໍ່ເປັນຄວາມຈິງ ທີ່ວ່າ ຈຳເພາະແຕ່ ວັຍຮຸ້ນ ທີ່ ມີບັນຫາ ຫຼືຜູ້ທີ່ມາຈາກບາງຄອບຄົວ ເທົ່ານັ້ນ ທີ່ຈະໃຊ້ ກັນຊາ. ດຽວນີ້ ສຳລັບວັຍຮຸ້ນສ່ວນຫຼາຍ, ການໃຊ້ກັນຊາ ເຫັນວ່າເປັນຂອງ “ທັມມະດາ”. ປະມານ ນຶ່ງສ່ວນສາມ ຂອງຜູ້ໃຫຍ່ ທີ່ພົ້ນກະສຽນແລ້ວ ຢູ່ໃນ ອອສເຕຣເລຍກໍເຄີຍໄດ້ລອງກັນຊາມາແລ້ວ.

ເປັນຫຍັງພວກ ວັຍຮຸ້ນ ຈຶ່ງໃຊ້ ກັນຊາ ? ແມ່ນເຫດຜົນ ອັນດຽວກັນ ກັບຜູ້ໃຫຍ່ ທີ່ໃຊ້ ເຄື່ອງເສບຕິດທີ່ຕົນມັກ, ເຊັ່ນເຫຼົ່າ - ພວກເຂົາຄິດວ່າ ມັນມ່ວນ ແລະ ມັນເຮັດໃຫ້ ເຂົາມີ ຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ດີແລະຜ່ອນຄາຍ. ພວກເຮົາໃນຖານະ ພໍ່ແມ່ ແລະ ພໍ່ເຖົ້າແມ່ເຖົ້າ ຊຶ່ງມີ ບັນຫາຕ່າງໆຂອງເຮົາເອງ, ບາງຄັ້ງ ພວກເຮົາກໍລິມໄປວ່າ ການເປັນວັຍຮຸ້ນເປັນຊ່ວງ ເວລາ ທີ່ຍາກ, ແລະ ນັ້ນກໍເປັນຂອງທັມມະດາ ທີ່ວັຍຮຸ້ນ ຈະຮູ້ສຶກ ຢາກຮ້າຍ, ຮູ້ສຶກຄັບ ແຄ້ນໃຈ ຫຼືບາງຄັ້ງກໍຮູ້ສຶກກົດດັນ. ດ້ວຍເຫດນີ້, ມັນຈຶ່ງບໍ່ເປັນການແປກ ທີ່ພວກໜຸ່ມບາງຄົນ ຈະ ໃຊ້ຢາທີ່ຫາໄດ້ງ່າຍ ແລະ ຢ່າງນ້ອຍ ມັນກໍເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາ ຮູ້ສຶກດີຂຶ້ນຊົ່ວລະຍະນຶ່ງ.

ກັນຊາມີລັກສະນະເປັນແນວໃດ ? Marijuana (ສັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ວ່າ ຫຼ້າແຫ້ງ) ຄືກັນກັບດອກໄມ້ແຫ້ງທີ່ມີສີຂຽວແກ່. ສ່ວນຫຼາຍເມື່ອຂຶ້ນມາ ຈະຢູ່ໃນຖົງຢາງນ້ອຍ ທີ່ຮູດຕິດ ເຂົ້າກັນເອງໄດ້. Hashish (ຢາງທີ່ເຮັດມາຈາກຍອດດອກໄມ້ແຫ້ງ) ຄືກັນກັບລູກກົມ ຫຼື ກ້ອນສີ່ລ່ຽມ ນ້ອຍໆ ໜຽວໆ ສີນ້ຳຕານແກ່ ຫຼື ສີດຳ. ຄົນໜຸ່ມສ່ວນຫຼາຍ ຈະສູບ ກັນຊາ ທີ່ປົນສີ່ກັບ ຢາສູບ, ໂດຍໃຊ້ທ່ຳຢາງເຮັດເປັນບັ້ງສູບ. ບັ້ງກັນຊານີ້ ສ່ວນຫຼາຍ ຈະ ເຮັດ ຈາກ

ການເຈາະຮູໃສ່ແກ້ວນ້ຳອັດລົມທີ່ເປັນຢາງ ແລະ ສູບສິ້ນນຶ່ງສິ້ນໆ ຂອງທ່າທົດນ້ຳໃສ່. Marijuana ໃຊ້ປົນກັບຢາເສັ້ນ ເພື່ອເຮັດຢາສູບ ກໍມີ.

ກັນຊາ ມີຜົນຮ້າຍຫຼາຍປານໃດ ? ເຖິງວ່າ ກັນຊາ ຈະເຮັດໃຫ້ມີ ບັນຫາ ທາງສຸຂະພາບ ຫນ້ອຍກ່ວາເຄື່ອງເສບຕິດຊົນເຜົ່າອື່ນໆ, ຮວມທັງເຫຼົ່າ ແລະ ຢາສູບ, ກໍບໍ່ແມ່ນວ່າມັນຈະ ບໍ່ມີພິດເລີຍ. ກັນຊາສ່ວນໃຫຍ່ ທີ່ໃຊ້ສູບ ຢູ່ໃນທຸກວັນນີ້ ກໍຈະ ປຸກກວ່າ ກັນຊາ ທີ່ໃຊ້ສູບເມື່ອ ໒໐ ປີກ່ອນ. ບາງຄົນເຊື່ອວ່າ ການສູບກັນຊາ ຈະປອດພິດກວ່າ ຢາສູບ, ແຕ່ເຖິງວ່າ ມັນ ຈະເຮັດໃຫ້ຄົນຕິດຫນ້ອຍກວ່າຢາສູບ, ຄົນຈຳນວນຫຼາຍກໍຕິດ ກັນຊາ ເລະ ຮູ້ສຶກ ວ່າມັນ ຍາກທີ່ຈະຕັດຂາດໄດ້. ການສູບກັນຊາຢ່າງໜັກແລະສູບເປັນເວລາຍາວນານ ກໍອາດ ຈະເຮັດໃຫ້ເປີເຊັນໃນການເປັນພະຍາດທາງປອດສູງຂຶ້ນໄດ້. ສິ່ງທີ່ໜ້າວິຕົກອີກຢ່າງນຶ່ງ ຫາກໃຊ້ ກັນຊາ ທຸກໆມື້ ຫຼື ຫຼາຍໆຄັ້ງຕໍ່ອາທິດ ກໍຄື ມັນອາດຈະ ກະທົບກະເທືອນ ຄວາມ ສາມາດ ໃນການຮຽນ ແລະ ຄວາມຊຶ່ງຈຳ ສິ່ງຂອງຕ່າງໆ. ເຖິງວ່າການກະທົບກະເທືອນ ຈະບໍ່ຮ້າຍແຮງ, ແຕ່ມັນອາດຈະລົບກວນການຮຽນໄດ້. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ບັນຫານີ້ ກໍຄວນຈະຫາຍໄປ ຫຼັງຈາກຄົນຜູ້ນັ້ນ ງົດໃຊ້ຢາເສບຕິດຊົນເຜົ່າໄປລະຍະນຶ່ງ. ກັນຊາກໍໃຫ້ ເກີດໂຮກຈິດບໍ່ ? ຜູ້ຊ່ວງຊາວສ່ວນຫຼາຍ ເຊື່ອວ່າ ກັນຊາບໍ່ແມ່ນສາເຫດ - ແຕ່ມັນຈະ ກະຕຸ້ນບັນຫານີ້ ຫາກວ່າຄົນພວກນັ້ນ ເຄີຍມີບັນຫາ ທາງໂຮກຈິດ ຢູ່ກ່ອນແລ້ວ. ການໃຊ້ ຢ່າງສມຳສເມີ ກໍສາມາດກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມກະວົນກະວາຍ ແລະ ຄວາມສັບສົນ ສຳລັບ ບາງຄົນໄດ້. ຄົນໜຸ່ມບາງພວກໃຊ້ກັນຊາປະສົມກັບຢາເສບຕິດຜິດກົດໝາຍ ອີກຊົນເຜົ່ານຶ່ງ ຊຶ່ງຮ້ອງວ່າ LSD ຫຼື “trips” - ອັນນີ້ຖືວ່າເປັນອັນຕະຣາຍ ແລະ ອາດເຮັດໃຫ້ເກີດ ໂຮກຈິດ ຢ່າງ ຮ້າຍແຮງສຳລັບບາງຄົນໄດ້.

ພໍ່ແມ່ຄວນບອກວັຍຮຸ້ນກ່ຽວກັບກັນຊາວ່າຢ່າງໃດ ? ກ່ອນຈະສົນທະນາ ກ່ຽວກັບ ເລື່ອງ ຢາເສບຕິດ ກັບພວກ ວັຍຮຸ້ນ ຕ້ອງຫາ ຂໍ້ມູນ ທີ່ຖືກຕ້ອງໄວ້ກ່ອນ. ຄົນໜຸ່ມສ່ວນຫຼາຍ ຈະ ຮູ້ກ່ຽວກັບຢາເສບຕິດທີ່ຜິດກົດໝາຍຫຼາຍກວ່າພໍ່ແມ່ - ແລະ ຖ້າຫາກ ພໍ່ແມ່ ເວົ້າກ່ຽວກັບ ຢາເສບຕິດທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ, ພວກເຂົາ ອາດຈະບໍ່ເຊື່ອໃນ ສິ່ງອື່ນໆ ທີ່ພໍ່ແມ່ບອກເຂົາ. ບາງເທື່ອພໍ່ແມ່ກໍອິດບໍ່ໄດ້ທີ່ຈະເວົ້າເລື່ອງຜົນຮ້າຍແລະບັນຫາສັງຄົມກ່ຽວກັບການໃຊ້ ຢາ ເສບຕິດຈົນເກີນຄວາມເປັນຈິງ ດ້ວຍຫວັງວ່າຈະເຮັດໃຫ້ ພວກວັຍຮຸ້ນ ຍ້ານ ແລະ ບໍ່ໄປ ໃກ້ກັບຢາເສບຕິດນັ້ນ, ແຕ່ວິທີນີ້ສ່ວນຫຼາຍ ມັນຈະ ໃຊ້ ບໍ່ຄ່ອຍໄດ້ຜົນ. ຖ້າຫາກພວກ ວັຍຮຸ້ນ ເຫັນໝູ່ເຂົາໃຊ້ ກັນຊາ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເກີດຜົນຮ້າຍທີ່ ຈິງຈັງ, ພວກເຂົາກໍຈະຄິດວ່າ ພໍ່ແມ່